

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PAGALBOS NUO NUSIKALSTAMOS VEIKOS NUKENTĖJUSIEMS ASMENIMS
ĮSTATYMAS**

2020 m. d. Nr.
Vilnius

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims įstatymo paskirtis – užtikrinti, kad fiziniai asmenys, nukentėję nuo nusikalstamos veikos, įvykdytos Europos Sąjungos teritorijoje arba įvykdytos ne Europos Sąjungos teritorijoje, kai baudžiamasis procesas vyksta Europos Sąjungos teritorijoje, būdami Lietuvos Respublikos teritorijoje, gautų pagalbą ir galėtų dalyvauti baudžiamajame procese. Šio įstatymo nuostatos, reglamentuojančios pagalbos teikimą asmenims, nukentėjusiems nuo nusikalstamos veikos, įvykdytos ne Europos Sąjungos teritorijoje, kai baudžiamasis procesas vyksta Europos Sąjungos teritorijoje, taikomos tiek, kiek jos yra susijusios su šių asmenų teisėmis Europos Sąjungoje vykstančiame baudžiamajame procese.

2. Nuo nusikalstamos veikos nukentėjus vaikui, santykius, susijusius su vaiko teisėmis, laisvėmis ir jų apsauga, teikiant pagalbą, reglamentuoja Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai.

3. Šio įstatymo nuostatos, reglamentuojančios pagalbos teikimą smurtą artimoje aplinkoje patyrusiam asmeniui, taikomos tiek, kiek jų nereglamentuoja Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymas.

4. Socialinių paslaugų skyrimą, teikimą nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims, jų finansavimą, mokėjimą už jas nustato Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai.

5. Sveikatos priežiūros paslaugų teikimą nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims reglamentuoja Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymas, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymas ir juos įgyvendinantys teisės aktai.

6. Šiuo įstatymu įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai, nurodyti šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Akredituota pagalba nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims** (toliau – akredituota pagalba) – pagalba nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims, kurią teikia pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims tarnybos ir kuri atitinka Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatytus reikalavimus, yra

įvertinta teisės aktų nustatyta tvarka.

2. **Atkuriamasis teisingumas** – procedūra, kurią taikant sudaromos sąlygos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiam asmeniui ir nusikalstamą veiką padariusiam asmeniui laisva valia, padedant nešališkai trečiajai šaliai, aktyviai dalyvauti sprendžiant su nusikalstama veika susijusius klausimus, siekiant sumažinti šios veikos poveikį.

3. **Nuo nusikalstamos veikos nukentėjęs asmuo** (toliau – nukentėjęs asmuo):

1) fizinis asmuo, kuris tiesiogiai dėl nusikalstamos veikos patyrė fizinę, turtinę ir (ar) neturtinę žalą;

2) fizinio asmens, kuris mirė dėl nusikalstamos veikos, šeimos narys (-iai), kuris (-ie) dėl to asmens mirties patyrė fizinę, turtinę ir (ar) neturtinę žalą.

4. **Pagalba nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims** (toliau – pagalba) – informacija, konsultacijos ir (ar) paslaugos, teikiamos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims, atsižvelgiant į individualius jų poreikius, dėl įvykdytos nusikalstamos veikos atsiradusius poreikius ir nusikalstamos veikos pobūdį.

5. **Pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims tarnyba** (toliau – pagalbos tarnyba) – juridinis asmuo, pagal šį įstatymą organizuojantis, koordinuojantis ir teikiantis akredituotą pagalbą nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims, užtikrinantis jos prieinamumą ir kokybę visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

6. **Pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims teikėjas** (toliau – pagalbos teikėjas) – fizinis ar juridinis asmuo, pagal šį įstatymą teikiantis pagalbą nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims.

7. **Pirmojo kontakto institucija** – Lietuvos Respublikoje veikianti institucija, į kurią nuo nusikalstamos veikos nukentėjęs asmuo ar jo atstovas pagal įstatymą kreipiasi pirmiausia: ikiteisminio tyrimo įstaiga, prokuratūra (prokuroras) ar teismas, Bendrosios pagalbos centras, savivaldybės administracija, socialinių paslaugų įstaiga, bet kuri švietimo ar sveikatos priežiūros įstaiga, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

8. **Šeimos nariai** – kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse.

9. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatyme, Socialinių paslaugų įstatyme, Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse, Baudžiamojo proceso kodekse, Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatyme.

3 straipsnis. Pagalbos nukentėjusiam asmeniui teikimo principai

1) bendradarbiavimo. Pagalbos teikimas paremtas asmens, šeimos, bendruomenės, organizacijų, ginančių nukentėjusio asmens teises ir interesus, pirmojo kontakto institucijų, pagalbos tarnybų, pagalbos teikėjų ir valstybės institucijų bendradarbiavimu bei tarpusavio pagalba;

2) dalyvavimo. Pagalbos teikimo klausimai sprendžiami kartu su nukentėjusiu asmeniu ir (ar) jo atstovais, organizacijomis, ginančiomis nukentėjusio asmens teises ir interesus;

3) prieinamumo. Pagalbos teikimas organizuojamas taip, kad būtų užtikrintas pagalbos prieinamumas nukentėjusiam asmeniui kuo arčiau jo faktinės gyvenamosios vietos;

4) veiksmingumo. Pagalba nukentėjusiam asmeniui skiriama ir teikiama racionaliai naudojant turimus išteklius ir siekiant geriausių rezultatų;

5) lygyateisiškumo. Nukentėjęs asmuo turi tokias pačias teises, kaip ir kiti visuomenės nariai. Pagalbos teikėjai su nukentėjusiu asmeniu elgiasi pagarbiai, jautriai, profesionaliai, jo nediskriminuoja dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės ar religijos;

6) informacijos prieinamumo. Informacija nukentėjusiam asmeniui teikiama ir su juo (tiek žodžiu, tiek raštu) bendraujama suprantama kalba, pasirinktais būdais ir priemonėmis, atsižvelgiant į individualius nukentėjusio asmens poreikius;

7) individualizavimo. Priimant su nukentėjusiu asmeniu susijusius sprendimus ir (ar) teikiant pagalbą, atsižvelgiama į individualius jo poreikius ir asmenines savybes (įskaitant gebėjimus, padėtį, amžių, brandą, lytį, psichikos ir fizinės savybes, socialinės aplinkos ir kitas svarbias ypatybes bei emocinius ir socialinius ryšius), poreikius, atsiradusius dėl įvykdytos nusikalstamos veikos, ir nusikalstamos veikos pobūdį.

4 straipsnis. Nukentėjusio asmens teisės

1. Nukentėjęs asmuo, atsižvelgiant į individualius jo poreikius, dėl įvykdytos nusikalstamos veikos atsiradusius poreikius ir nusikalstamos veikos pobūdį, turi teisę:

1) nemokamai konfidencialiai naudotis pagalbos tarnybos ir pagalbos teikėjų pagalba prieš baudžiamąjį procesą, jo metu, prireikus – po jo ir visais atvejais, kai baudžiamasis procesas nepradedamas;

2) gauti informaciją jam suprantama kalba, jo pasirinktais būdais ir priemonėmis, taip pat, atsižvelgiant į individualius jo poreikius, įskaitant teisę gauti vertimo žodžiu, raštu, gestų kalba paslaugas;

3) pasirinkti asmenį, kuris dalyvautų kreipiantis į pirmojo kontakto instituciją ir padėtų jam suprasti ir (ar) būti suprastam, išskyrus atvejus, kai tai prieštarauja paties nukentėjusio asmens interesams ir (ar) kitaip trukdo teikti pagalbą.

2. Nukentėjusio asmens šeimos nariai turi teisę naudotis pagalbos tarnybos ir pagalbos teikėjų pagalba pagal individualius poreikius, dėl įvykdytos nusikalstamos veikos atsiradusius poreikius, priklausomai nuo žalos, patirtos dėl įvykdytos nusikalstamos veikos, masto.

3. Teisę gauti pagalbą nepriklauso nuo to, ar nukentėjęs asmuo pateikė oficialų skundą, ar jo teisėtas atstovas pateikė pareiškimą dėl nusikalstamos veikos kompetentingai valdžios institucijai.

4. Teikiant šiame įstatyme numatytą pagalbą nukentėjusiam vaikui, turi būti užtikrinamas jo atstovo pagal įstatymą dalyvavimas, jei tai neprieštarauja vaiko interesams.

II SKYRIUS

PAGALBOS NUKENTĖJUSIAM ASMENIUI VALDYMAS, ATSAKINGŲ INSTITUCIJŲ FUNKCIJOS, PAGALBOS FINANSAVIMAS, PREVENCIJA IR BENDRADARBIAVIMAS

5 straipsnis. Pagalbos nukentėjusiam asmeniui valdymas

1. Pagalbos nukentėjusiam asmeniui valdymas – pagalbos priemonių planavimas, administravimas, atsakomybės paskirstymas ir finansavimo užtikrinimas.

2. Pagrindinės pagalbos nukentėjusiems asmenims valdymo institucijos:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybė;

2) Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija;

- 3) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija;
- 4) Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija;
- 5) Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija;
- 6) Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija;
- 7) Lietuvos Respublikos savivaldybių administracijos.

6 straipsnis. Atsakingų institucijų funkcijos

1. Vyriausybė tvirtina nacionalines plėtros programas, pagal kurias atsakingos ministerijos suplanuoja pagalbos nukentėjusiems asmenims priemonės ir skiria lėšų joms finansuoti.

2. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija pagal kompetenciją:

- 1) teikia Vyriausybei siūlymus dėl pagalbos nukentėjusiems asmenims organizavimo;
- 2) rengia teisės aktų projektus dėl akredituotos pagalbos teikimo ir finansavimo, pagalbos tarnybų ir pagalbos teikėjų veiklos pagal šį įstatymą reglamentavimo;
- 3) analizuoja pagalbos teikimo procesą ir vykdo kontrolę;
- 4) užtikrina jai pavaldžių pirmojo kontakto institucijų veiklos pagal šį įstatymą organizavimą, koordinavimą ir kontrolę.

3. Sveikatos apsaugos ministerija pagal kompetenciją užtikrina sveikatos priežiūros įstaigų, kaip pirmojo kontakto institucijų, veiklos ir sveikatos priežiūros paslaugų teikimo nukentėjusiems asmenims organizavimą, koordinavimą, kontrolę.

4. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija pagal kompetenciją užtikrina valstybinių mokyklų, kaip pirmojo kontakto institucijų, veiklos organizavimą, koordinavimą ir kontrolę.

5. Teisingumo ministerija pagal kompetenciją:

- 1) parengia tvarkos aprašą, pagal kurį institucijos teikia jai ar jos įgaliotai institucijai 9 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją;

2) parengia 9 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, ją skelbia ir nuolat atnaujina savo oficialioje interneto svetainėje;

3) užtikrina valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą;

4) užtikrina smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos atlyginimą.

6. Vidaus reikalų ministerija pagal kompetenciją užtikrina jai pavaldžių pirmojo kontakto institucijų veiklos pagal šį įstatymą organizavimą, koordinavimą ir kontrolę.

7. Savivaldybių administracijos pagal kompetenciją organizuoja ir užtikrina socialinių paslaugų teikimą nukentėjusiems asmenims, savivaldybių įstaigų, taip pat savivaldybių mokyklų, kaip pirmojo kontakto institucijų, veiklos organizavimą, koordinavimą ir kontrolę.

8. Nevalstybinių mokyklų savininkai (dalyvių susirinkimai) užtikrina nevalstybinių mokyklų, kaip pirmojo kontakto institucijų, veiklos organizavimą, koordinavimą ir kontrolę.

9. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato atsakingų institucijų veiklos koordinavimo tvarką, užtikrinančią, kad šiame įstatyme numatyta pagalba teroro akto atveju būtų sklandžiai teikiama nuo teroristinio nusikaltimo nukentėjusiam asmeniui.

7 straipsnis. Pagalbos finansavimas

Šiame įstatyme numatyta pagalba nukentėjusiems asmenims finansuojama Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis.

8 straipsnis. Prevencija ir bendradarbiavimas

1. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir nevyriausybinės organizacijos pagal kompetenciją užtikrina nukentėjusio asmens teises, tarp jų ir teisę būti apsaugotam nuo pakartotinės bei antrinės viktimizacijos, rengia ir įgyvendina priemonės, kuriomis siekiama sudaryti ir (ar) pagerinti sąlygas nukentėjusiam asmeniui naudotis šiame įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytais teisėmis, organizuoja informavimo ir sąmoningumo ugdymo kampanijas, rengia mokymo programas, specialistų ir pareigūnų mokymus, skatina mokslinius tyrimus, taip pat dalyvauja, atstovauja tarptautinėse, Europos Sąjungos institucijose bei jų darbo (valdymo) organuose, bendradarbiauja su kitų valstybių kompetentingomis institucijomis, įstaigomis ir organizacijomis, sudarydamos sąlygas keistis geraja praktika, konsultuotis ir spręsti kylančias problemas, užtikrindamos nukentėjusio asmens teises.

2. Pirmojo kontakto institucijos, pagalbos tarnybos, pagalbos teikėjų bendradarbiavimo, pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims teikimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministras, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministras.

III SKYRIUS

PAGALBOS NUKENTĖJUSIEMS ASMENIMS TEIKIMAS

9 straipsnis. Informacijos teikimas pirmojo kontakto institucijoje

1. Pirmojo kontakto institucija nukentėjusiems asmenims teikia informaciją apie:

1) pagalbą, kuri nukentėjusiam asmeniui gali būti suteikta, ir pagalbos tarnybų, kitų pagalbos teikėjų kontaktinius duomenis (pateikiamas pagalbos tarnybų ir pagalbos teikėjų sąrašas, nurodant jų pavadinimą, veiklos vykdymo adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą), įskaitant informaciją apie galimybę gauti sveikatos priežiūros paslaugas, reikiamo specialisto pagalbą ir galimą laikiną apgyvendinimą (jei siunčiama pas pagalbos teikėjus, nurodomas juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas ir pavardė, veiklos vykdymo adresas, telefono ryšio numeris, elektroninio pašto adresas);

2) procedūras, susijusias su skundo dėl nusikalstamos veikos pateikimu, ir teisinę nukentėjusio asmens padėtį tokiose procedūrose;

3) tai, kaip ir kokiomis sąlygomis nukentėjęs asmuo gali gauti apsaugą, įskaitant jos priemones;

4) tai, kaip ir kokiomis sąlygomis nukentėjęs asmuo gali kreiptis dėl teisinės pagalbos ir konsultacijos;

5) tai, kaip ir kokiomis sąlygomis nukentėjusiam asmeniui gali būti atlyginta nusikalstama veika padaryta žala;

6) tai, kaip ir kokiomis sąlygomis nukentėjusiam asmeniui turi būti suteiktos vertimo žodžiu ir raštu paslaugos;

7) visas procedūras, tvarką ar specialias priemones, kuriomis nukentėjęs asmuo gali pasinaudoti Lietuvos Respublikoje, kad apgintų savo interesus, jei jis gyvena ne toje Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurioje įvykdyta nusikalstama veika, tačiau dėl to pirmą kartą kreipėsi į Lietuvos Respublikos pirmojo kontakto instituciją ar kitą valstybės instituciją;

8) skundų teikimo tvarką, jei yra požymių, kad Lietuvos Respublikos institucija, veikianti baudžiamojo proceso metu, pažeidžia nukentėjusio asmens teises;

9) ikiteisminio tyrimo įstaigą, prokuratūrą ar teismą (nurodomas juridinio asmens pavadinimas, veiklos vykdymo adresas, telefono ryšio numeris, elektroninio pašto adresas), į kurią (-į) gali kreiptis nukentėjęs asmuo dėl jo atžvilgiu įvykdytos nusikalstamos veikos ir (ar) kitų su baudžiamuoju procesu susijusių klausimų;

10) atkuriamojo teisingumo paslaugas (atkuriamojo teisingumo paslaugas teikiančio juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas ir pavardė, veiklos vykdymo adresas, telefono ryšio numeris, elektroninio pašto adresas);

11) tai, kaip ir kokiomis sąlygomis nukentėjusiam asmeniui gali būti kompensuotos išlaidos, patirtos dėl jo dalyvavimo baudžiamajame procese.

2. Jei nukentėjęs asmuo yra vaikas, jis pats, jo tėvai ar kiti jo atstovai pagal įstatymą kreipiasi į pirmojo kontakto instituciją, ši institucija informuoja vaiką, jo tėvus ar kitus jo atstovus pagal įstatymą apie teisę gauti šio įstatymo 9 straipsnyje nurodytą pagalbą, nurodydama jiems pagalbos tarnybos pavadinimą, veiklos vykdymo adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą. Pirmojo kontakto institucija apie nukentėjusį vaiką nedelsdama raštu arba elektroninėmis ryšio priemonėmis praneša Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba), nurodydama vaiko vardą, pavardę, gimimo datą, išskyrus atvejį, kai į Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą kreipiamasi kaip į pirmojo kontakto instituciją.

3. Dėl individualių nukentėjusio asmens poreikių, dėl įvykdytos nusikalstamos veikos atsiradusių poreikių ir nusikalstamos veikos pobūdžio šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos apimtis ar išsamumas gali skirtis.

4. Jei nukentėjęs asmuo pageidauja gauti šiame įstatyme numatytą pagalbą ir yra davęs sutikimą, kad jo asmens duomenys (vardas ar (ir) pavardė, kontaktinis telefono ryšio numeris ar (ir) elektroninio pašto adresas) būtų perduoti pagalbos tarnybai, pirmojo kontakto institucija nedelsdama, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną raštu arba elektroninėmis ryšio priemonėmis informuoja pagalbos tarnybą apie nukentėjusį asmenį, nurodydama jo vardą ar (ir) pavardę, kontaktinį telefono ryšio numerį ar (ir) elektroninio pašto adresą.

5. Nukentėjusiems asmenims teikiant konsulinę pagalbą užsienyje perduodama šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija.

6. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija parengia šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, ją skelbia ir nuolat atnaujina savo oficialioje interneto svetainėje.

10 straipsnis. Pagalbos teikimas pagalbos tarnyboje

1. Pagalbos tarnyba organizuoja, koordinuoja ir teikia pagalbą arba prireikus pasitelkia pagalbos teikėjus pagalbai nukentėjusiam asmeniui teikti pagal šį įstatymą, užtikrina pagalbos prieinamumą ir kokybę visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, atsižvelgdama į individualius nukentėjusio asmens poreikius bei poreikių, atsiradusių dėl įvykdytos nusikalstamos veikos, vertinimą.

2. Pagalbos tarnyba, gavusi nukentėjusio asmens duomenis iš pirmojo kontakto institucijos arba asmeniui kreipusis į pagalbos tarnybą tiesiogiai (vardas ar (ir) pavardė, kontaktinis telefono ryšio numeris ar (ir) elektroninio pašto adresas), nedelsdama, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną, pradeda organizuoti pagalbos teikimą, laikydamasi socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos akredituotos pagalbos teikimo nukentėjusiam asmeniui tvarkos.

3. Nukentėjusio asmens prašymu į pagalbos tarnybą dėl pagalbos nukentėjusiam asmeniui teikimo gali kreiptis ir kiti asmenys, kurie, nukentėjusiam asmeniui sutikus dėl pagalbos teikimo, pagalbos tarnybai nurodo nukentėjusio asmens vardą ar (ir) pavardę, telefono ryšio numerį ar (ir) elektroninio pašto adresą, nusikalstamą veiką, nuo kurios asmuo nukentėjo.

4. Pagalbos tarnybos funkcijos:

1) įvertina nukentėjusio asmens poreikius, atsiradusius dėl įvykdytos nusikalstamos veikos, pagal socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintą nukentėjusio asmens poreikių, atsiradusių dėl įvykdytos nusikalstamos veikos, vertinimo metodiką;

2) kartu su nukentėjusiu asmeniu sudaro veiksmų ir pagalbos priemonių planą ir organizuoja pagalbos teikimą;

3) teikia informaciją apie nukentėjusio asmens teises ir institucijas, kurios jas gali užtikrinti, nurodydama juridinio asmens pavadinimą, veiklos vykdymo adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą;

4) teikia emocinę ir (ar) psichologinę pagalbą arba ją organizuoja;

5) organizuoja prieglobstį ar kitą atitinkamą laikiną apgyvendinimą nukentėjusiems asmenims, kuriems reikia saugios vietos dėl gresiančios antrinės ir pakartotinės viktimizacijos, bauginimo ir keršto rizikos (laikino apgyvendinimo paslauga, jei būtina, suteikiama nedelsiant bet kuriuo paros metu);

6) organizuoja nukentėjusiems asmenims sveikatos priežiūros paslaugų teikimą;

7) nukentėjusiam asmeniui prašant, organizuoja jo palydėjimą pas kitus pagalbos teikėjus;

8) jei nukentėjęs asmuo tiesiogiai kreipiasi į pagalbos tarnybą, ji informuoja nukentėjusį asmenį apie galimybę pateikti skundą baudžiamajame procese kompetentingai institucijai dėl įvykdytos nusikalstamos veikos jo atžvilgiu, nurodo kompetentingos institucijos pavadinimą, veiklos vykdymo adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą.

11 straipsnis. Pagalbos teikėjų funkcijos

1. Pagalbos teikėjai vykdo šias funkcijas:

1) teikia pagalbą, susijusią su nukentėjusio asmens teisėmis, įskaitant pagalbą, susijusią su galimybe naudotis Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatyta teise į žalos dėl nusikalstamos veikos metu patirtų sužalojimų atlyginimą, taip pat nukentėjusio asmens dalyvavimu baudžiamajame procese, ir informaciją apie baudžiamajame procese kompetentingas institucijas (nurodydami juridinio asmens pavadinimą, veiklos vykdymo adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą);

2) teikia informaciją apie kitus pagalbos teikėjus, o jei nukentėjęs asmuo yra vaikas, – ir apie Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą (arba siunčia į juos) (nurodydami juridinio asmens pavadinimą arba fizinio asmens vardą, pavardę, jų teikiamą pagalbą, veiklos vykdymo adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą), taip pat informaciją apie savivaldybių teikiamas socialines paslaugas;

3) teikia emocinę ir psichologinę pagalbą;

4) konsultuoja su nusikalstama veika susijusiais praktiniais, finansiniais, antrinės ir pakartotinės viktimizacijos, bauginimo ir keršto rizikos, prevencijos ir kitais klausimais (išskyrus atvejus, kai konsultacijas teikia kompetentingos valstybės įstaigos ir institucijos);

5) informuoja nukentėjusį asmenį apie galimybę pateikti skundą baudžiamajame procese kompetentingai institucijai dėl įvykdytos nusikalstamos veikos jo atžvilgiu, nurodo

kompetentingos institucijos pavadinimą, veiklos vykdymo adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą.

2. Nukentėjusio asmens prašymu į pagalbos teikėjus dėl pagalbos nukentėjusiam asmeniui teikimo gali kreiptis ir kiti asmenys, kurie, nukentėjusiam asmeniui sutikus dėl pagalbos teikimo, pagalbos tarnybai nurodo nukentėjusio asmens vardą ar (ir) pavardę, telefono ryšio numerį ar (ir) elektroninio pašto adresą, nusikalstamą veiką, nuo kurios asmuo nukentėjo.

12 straipsnis. Pagalba nuo teroristinio nusikaltimo nukentėjusiam asmeniui

1. Šiame įstatyme numatyta pagalbą ir sveikatos priežiūros paslaugas nuo teroristinio nusikaltimo nukentėjęs asmuo turi teisę gauti iškart po teroristinio nusikaltimo ir naudotis jomis tol, kol reikia.

2. Europos Sąjungos valstybėje narėje nuo teroristinio nusikaltimo nukentėjęs asmuo, būdamas Lietuvos Respublikos teritorijoje, turi teisę gauti informaciją apie savo teises, pagalbą ir kompensacijas, numatytas ir teikiamas Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurioje buvo įvykdytas teroristinis nusikaltimas. Ši informacija renkama ir teikiama Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro įsakymo nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS

PAGALBOS TARNYBŲ TEIKIAMOS PAGALBOS AKREDITAVIMAS IR AKREDITUOTOS PAGALBOS TEIKIMAS

13 straipsnis. Pagalbos tarnybų teikiamos pagalbos akreditavimas

1. Pagalbos tarnybų teikiamą pagalbą akredituoja socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota įstaiga socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

2. Akredituota pagalba finansuojama valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis. Valstybės biudžeto lėšų akredituotai pagalbai teikti paskirstymo, pervedimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

3. Socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota įstaiga informaciją apie veikiančias pagalbos tarnybas, teikiančias akredituotą pagalbą, skelbia savo interneto svetainėje, nurodydama pagalbos tarnybos pavadinimą, kodą, veiklos vykdymo adresą, telefono ryšio numerį ir elektroninio pašto adresą pasiteirauti.

14 straipsnis. Teisės teikti akredituotą pagalbą suteikimas, pratęsimas, sustabdymas ar panaikinimas

1. Teisė teikti akredituotą pagalbą gali būti suteikiama Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje įsisteigusiam juridiniam asmeniui ar kitai organizacijai, jų padaliniui, pageidaujančiam teikti akredituotą pagalbą (toliau – įstaiga, pageidaujanti teikti akredituotą pagalbą) ir atitinkančiam socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu nustatytus patalpų, įrangos, personalo struktūros ir kvalifikacijos reikalavimus.

2. Įstaiga, pageidaujanti teikti akredituotą pagalbą, socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatytos formos prašymą teikti akredituotą pagalbą raštu pateikia socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotai įstaigai. Kartu su prašymu ji pateikia šio straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus pagrindžiančius dokumentus ar patvirtintas jų kopijas.

3. Socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota įstaiga ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo teikti akredituotą pagalbą gavimo dienos įvertina, ar įstaiga, pageidaujanti teikti akredituotą pagalbą, atitinka socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu nustatytus reikalavimus, ir socialinės apsaugos ir darbo ministro įgalios įstaigos vadovas ar jo įgalios asmuo priima sprendimą dėl teisės teikti akredituotą pagalbą suteikimo.

4. Sprendimas teikti akredituotą pagalbą galioja 3 metus nuo jo priėmimo dienos, jeigu teisė teikti akredituotą pagalbą nebuvo sustabdyta ar panaikinta.

5. Teisė teikti akredituotą pagalbą gali būti sustabdyta ne ilgiau kaip 6 mėnesiams šiais atvejais:

1) gavus pagalbos tarnybos rašytinį socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos prašymą;

2) socialinės apsaugos ir darbo ministro įgalios įstaigai nustačius akredituotos pagalbos teikimo pažeidimą ar socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu nustatytų reikalavimų neatitikimą.

6. Teisė teikti akredituotą pagalbą panaikinama šiais atvejais:

1) gavus pagalbos tarnybos rašytinį socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos prašymą;

2) pasibaigus pagalbos tarnybos, kaip juridinio asmens, veiklai;

3) pasibaigus teisės teikti akredituotą pagalbą galiojimo terminui;

4) pagalbos tarnybai per socialinės apsaugos ir darbo ministro įgalios įstaigos nustatytą terminą nepašalinus akredituotos pagalbos teikimo pažeidimo ar socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu nustatytų reikalavimų neatitikimo.

7. Pašalinus šio straipsnio 5 dalies 2 punkte nustatytus akredituotos pagalbos teikimo pažeidimus ar neatitikimus, teisė teikti akredituotą pagalbą atnaujinama.

8. Sprendimą dėl teisės teikti akredituotą pagalbą suteikimo, pratęsimo, sustabdymo ar panaikinimo priima socialinės apsaugos ir darbo ministro įgalios įstaigos vadovas ar jo įgalios asmuo ir apie priimtą sprendimą raštu informuoja (jei informuoja apie sprendimą nesuteikti teisės teikti akredituotą pagalbą, nurodo tokio sprendimo priežastis) įstaigą, pageidaujančią teikti akredituotą pagalbą.

9. Socialinės apsaugos ir darbo ministro įgalios įstaigos vadovo ar jo įgalios asmens priimtas sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo ir (arba) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15 straipsnis. Nukentėjusio asmens duomenų tvarkymas

Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymu ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendras duomenų apsaugos reglamentas).

16 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2021 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministras, Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras, Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos pagalbos nuo
nusikalstamos veikos nukentėjusiems
asmenims įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/629/TVR.
2. 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai ir kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2001/220/TVR.
3. 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/541 dėl kovos su terorizmu, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/475/TVR ir iš dalies keičianti Tarybos sprendimą 2005/671/TVR.